

Küldetés és Misszió

Krisztus hűsége a követőinek a hűsége

A papi hivatás és a hűség gondolata – éppen az aktualitása miatt – nagyon szorosan kapcsolódik az előző témához, **a pap és a keresztt**, a Krisztus követő és a lelki küzdelmek kapcsolatához. Sokan már ifjúkorukban érzik Isten vonzását, és a hozzájuk hasonlóan gondolkodók hatását is. Egy elkötelezettebb életet vállaló érzékenyebb a belső dolgok és a láthatatlan valóság iránt, mint egy átlag fiatal. **Ez az érzékenység nyilvánulhatott meg** bizonyára a mi esetünkben is, ha az evangéliumot hallgattuk, és visszhangzott bennünk néhány szava, mondata, talán éppen az, hogy „Jöjj, kövess engem” (Mt 19,21; Lk 9,59; Jn 1,43). A meghívás és a személyes döntés emléke továbbra is bennünk él. Emellett hálásak vagyunk és lehetünk azok iránt is, akik segítettek az effajta érzékenység megőrzésében: szüleinknek, nagyszüleinknek, barátainknak, tanárainknak, és bárkinek, akivel akár csak véletlenül találkoztunk.

A Krisztus szenvedésével való azonosulás és kereszthordozás olyan formában, ahogyan Pál apostolnál is láttuk, a hűség jegyében végérvényesen Isten ügyéhez kapcsol minket: „**Krisztus hűsége a követőinek a hűsége.**” A hívő egész életével közli Isten szeretetét az emberekkel, és legfőképpen az Úr irgalmas szeretetét. Ez azonban nem jelent igénytelenséget, sőt épp ellenkezőleg, egy tudatos és elkötelezett döntést az evangélium értékeit vállaló út mellett.

Vianney Szent János Szent Pálhoz hasonlóan olyannyira meg volt győződve személyes alkalmatlanságáról, hogy többször igyekezett kibújni plébánosi szolgálati felelőssége alól. Ám azért, hogy teljesen hűséges legyen hivatásához és küldetéséhez, szigorú aszkézist vállalt. Minket talán egy kissé elgondolkodtat, vagy egyenesen mebotránkoztat, ha erről hallunk, kijelentve, hogy enni, öltözködni és pihenni kell. Valószínűleg mindnyájan elcsodálkoztunk azon, amit Szent II. János Pálról hallottunk, hogy ő komolyan böjtölt, sőt vezeklő övet is hordott. Ez utóbbi talán még furcsábban hangzik mai fülünknek, de az önmegtágadás módjait mindenki saját maga választja meg.

Ahhoz, hogy ne keletkezzen bennünk egzisztenciális űr és hitünket ne fenyegetse veszély, mindig újból meg kell kérdeznünk magunktól: „Igazán átjár minket Isten Igéje? Valóban abból táplálkozunk, jobban, mint e világ dolgaiból? Tényleg ismerjük a Szentírást? Szeretjük? Foglalkozunk-e belsőleg ezzel az Igével annyira, hogy valóban meghatározza életünket és formálja a gondolkodásunkat? 2019. szeptember 30-án Ferenc pápa a szeptember végi Szentírás-ünnepet átnevezte, és áthelyezte az évközi 3. vasárnapra. Idén már negyedik alkalommal tarthattuk meg az új „Isten Igéje vasárnapját”. Így nagyobb hangsúlyt kapott – ahogy Ferenc pápa apostoli levelében fogalmaz – a „könyvvé lett Ige” (*Aperuit illis*, 4.).

Hűségét a pap tehát az által tudja megmutatni, hogy ezt mindig szem előtt tartja. Vianney Szent János 1836-ban a bűn nélkül fogant Szűz Mária oltalmába ajánlotta plébániáját, és mindig emlékeztette a rá bízottakat, hogy „Jézus Krisztus, miután mindent, amit tudott, nekünk adott, még azt is ránk akarja hagyni, ami a legértékesebb számára, vagyis Szent Anyját”.

Ilyen bátorító tanítással haladjunk tovább saját hivatásunkban és az Egyház küldetésében, még akkor is, ha bizonyos csüggedés, fáradtság vagy kísértés vesz körül, és érezzük át azt, amit az apostolok válaszoltak Jézusnak, amikor megkérdezte tőlük: „Ti is el akartok menni? – Uram, kihez mennénk? Tied az örök életet adó tanítás. Mi hisszük, és tudjuk, hogy te vagy az Isten szentje.” (Jn 6,67–69)

Keresztény tanúságtétel a világban

Papi hűségünk erősítésében II. János Pál pápa *Ecclesia in Europa* kezdetű apostoli buzdításában (2003) Krisztus misztériumának hirdetése során szintén hozzánk szól, és megfogalmazza, „ahhoz, hogy hirdethessük a remény evangéliumát, hűségesnek kell lennünk magához az evangéliumhoz. Ezért az igehirdetés minden formájában egyre inkább Jézus személyére kell koncentrálnunk” (EE 48). Európa hiteles evangéliumhirdetőket vár, akiknek életében a Krisztus keresztyével és feltámadásával való egységből felragyog az evangélium szépsége (EE 49).

A Krisztushoz való hűség a küldetéstudat. Ezt II. János Pál pápa természetesen kiterjeszti az egyház minden tagjára. Ebben ott vagyunk mi is: „Ma a korábnál is nagyobb szükség van rá, hogy küldetéstudat éljen minden keresztényben, kezdve a püspökökön, a papokon, a diakónusokon, a szerzeteseken, a hitoktatókon.” (EE 49)

Ez a hűség ugyanakkor egyet jelent a misszióval, a krisztusi küldetésre való teljes ráhagyatkozással. II. János Pál pápa *Redemptoris missio* kezdetű körlevelében (1990) így ír: „Korunk embere inkább hisz a tanúknak, mint a tanítóknak, inkább a tapasztalatnak, mint a tanoknak; jobban az életnek és a tetteknek, mint az elméleteknek. [elmélet – élet...] A keresztény élet tanúsága a misszionálás első és pótolhatatlan formája. **2022 május 15-én avatták szentté Rómában Charles de Foucauld-t**, aki a Jézus Kistestvérei közösség alapítójaként élt Algéria arab társadalmában. Krisztus, akinek küldetését mi folytatjuk, az elsődleges tanú, és a keresztény tanúságtétel hős mintája.” (RM 42) Ő a hit szerzője és bevégzője, amint a Zsidó levél tanítja: *arkhégoosz kai teleiótész* (Zsid 12,2)

Mintha Szent II. János Pál azt mondta volna, hogy Krisztus becsülete a mi kezünkben van, mivel a küldetését mi folytatjuk. A tanúságtételhez önmagunkkal is tisztában kell lenni, és ismerni azokat a módszereket, amelyek megtartanak az evangéliumi hűségben. Ha folytatjuk a Zsidó levél gondolatkörét a hűségről, megtaláljuk Jézus másik két jelzőjét a 3. fejezet elején: „**Szent testvéreim**, akiknek mennyei hivatás jutott osztályrészül, nézzétek **hitvallásunk követét és főpapját** (*aposztolosz kai arkhiera*), Jézust: milyen hűséget tanúsított az iránt, aki őt küldte, akárcsak Mózes Isten egész házában. (Zsid 3,1-2) A megszólítás!, és a keresztény életállapot a hűségben foglalható össze.

Korunknak van valami drámai és igézetes jellege – írja II. János Pál pápa a *Redemptoris missio* körlevelében. Ne mondjuk azt, hogy a világ rajtunk nem fog. De bizony fog, minket is fenyeget az, amit a pápa általánosságban állapít meg, hogy „miközben az emberek részben anyagi javak után lohognak, egyre jobban a fogyasztói szemlélet és a materializmus rabjai lesznek” (RM 38). Küzdelmeinkhez sokat meríthetünk II. János Pál pápa szerzetesekhez írt buzdításából, mely mindannyiunkhoz is szól. A *Vita consecrata* (1996) a Krisztushoz való hűséget a lelki élet melletti határozott elkötelezettségben látja.

Az egyházi, papi botrányoktól hangos sajtó ne meghátrálásra, hanem még nagyobb elszántságra vezessen minket, egy mély lelki életre, mely II. János Pál pápa szerint a Krisztusban kapott, és a Szentlélek szerint folyó élet számára a növekvő hűség útjának formáját ölti magára. Ezt a hűséget így határozza meg a nagy pápa: „A növekvő hűségben az Istennek szentelt személyt a szeretet teljes közösségében és az egyház szolgálatában a Szentlélek vezeti, és formálja Krisztushoz hasonlóvá.” (VC 93) Az idők és a korok a hitélet tartalmán semmit nem változtatnak, mindenestre a forma és a megjelenés módosulhat. Ugyanakkor látjuk, hogy a XXI. század elejének erkölcsi krízise sokkal nagyobb, mint a korábbi korokban.

XVI. Benedek pápa az írországi katolikusokhoz szóló lelkipásztori levelében hozzánk is szól: „Szeretnék megerősíteni benneteket papi és szerzetesi életetekben és küldetésetekben, s arra hívlak fel benneteket, hogy szilárdítsátok meg hiteteket Krisztusban, szereteteket az ő egyháza iránt és bizalmatokat a megváltás, a megbocsátás és a belső megújulás evangéliumi ígéretében. Főként arra buzdítalak benneteket, hogy egyre inkább az imádság embereivé váljatok, kövessétek bátran a megtérés, a megtisztulás és a megbékélés útját, a zsinati dokumentumok, a liturgikus szertartások és az újabb pápai tanítások áttanulmányozása révén eljuttok hivatásaitok mélyebb értékeléséhez, újra felfedezitek hitetek gyökerét Jézus Krisztusban, és bőven oltjátok szomjaitokat az élő víz forrásaiból, amelyet Ő nyújt számotokra egyháza révén.

Küldés az emberekhez (*missio ad gentes*)

Mivel **senki sem sziget**, ezért ahogy a kisgyermek, a családba, egy nagyobb az iskolába vagy pedig a gimnáziumba és az egyetemre, ezen keresztül pedig a társadalomba érkezik, ugyanígy a hívő ember is együtt él másokkal, és keresi az egyházban is az útját, hivatásának a megfogalmazását. Jézus ehhez segít bennünket, amikor úgy, ahogy az első apostolokra, ránk tekint, és megszólít minket: „Jöjj, kövess engem!” Ezen túlmenően azonban egy képzési időszakot követően már küldi övéit a világba, hogy hirdessék az evangéliumot, és tegyenek róla tanúságot.

A *Vita consecrata* (1996) a lelki és apostoli energiákról beszél (55. pont), amikor Szent II. János Pál pápa arra tanít bennünket, hogy saját karizmánk segítségével legyen egyfajta **lelki kisugárzás** a környezetünkre, hogy az Istennek szentelt személyek részt tudjanak venni az egyház missziójában.

Nem csak Krisztusnak és az apostoloknak, hanem nekünk is az a feladatunk, hogy példát adjunk a körülöttünk élő embereknek, hogy így „az Istennek szentelt személyek életszentsége által a világi Krisztus-hívők bevezetést nyerjenek az evangéliumi tanácsok szellemének közvetlen megtapasztalásába, és ösztönzést nyerjenek arra, hogy a boldogságok lelkületét megéljék és tanúsítsák.

Ha belegondolunk, hogy még mennyien nem hallották az evangéliumot, vagy hogy téves elképzelésük van Istenről, az egyházzal – és nem kell más országokra vagy távoli földrészekre gondolni –, akkor felismerjük, hogy a környezetünkben is mennyi lehetősége van a missziónak.

Mindig örömteli dolog egy örökfogadalmon vagy egy papszentelésen részt venni, mert ez egy olyan állomása az elkötelezett életet élőknek – ahogy ismét a *Vita consecrata* (72) mondja –, amikor az Istennek szentelt élet küldetéssé válik, miként Jézus élete teljesen az volt. Ez **egyfajta kezdés**, de még inkább **nevezhetnénk folytatásnak**, hiszen a Krisztusnak kimondott igen itt megpecsételődik, és az eddigi szeretet és hűség jutalmaként a küldetésben folytatódik.

Nagyon fontos tanítást ad itt a *Vita consecrata*, amikor kijelenti, hogy **a papság, az örökfogadalom, vagyis az evangéliumi tanácsok vállalása a személyt teljesen felszabadítja** az evangélium számára. Láthatjuk tehát ismét és ismét, hogy a befogadott evangéliumnak hirdetett evangéliummá kell válnia, mégpedig a saját életünkben. A megszentelt életről szóló dokumentum még határozottabban fogalmaz, amikor kijelenti, hogy a küldetés, vagyis a misszió azáltal bontakozik ki, hogy a személyes tanúságtétel magát Krisztust teszi jelenvalóvá

a világ számára. És itt hangzik el ez a döntő mondat: „Ez az Istennek szentelt élet kihívása, ez elsőrangú feladata!”

Mert „minél inkább azonosul valaki Krisztussal, annál jelenvalóbbá és tevékenyebbé teszi őt a világban az emberek üdvösségére. Ezért az Istennek szentelt személy már állapotából kiindulva misszióban van.” (*Vita consecrata*, 72)

Természetes tehát, hogy az egyéni megszentelődés kiemelt feladata minden Istennek átadott életnek, de ezt követően a Krisztus-megjelenítés az élet tanúságtétele által egyaránt kötelessége Krisztus tanítványának. A *Vita consecrata* ezt így foglalja össze: „Az Istennek szentelt élet prófétai feladata, hogy felfogja Istennek az emberre vonatkozó tervét és szolgálja azt” (*Vita consecrata* 73)

És itt is bekapcsolódik az evangélium alkalmazása, mert azt Egyház azt kéri tőlünk, hogy „**Az idők jelei között**, az evangélium fényénél különbséget kell tenni, hogy minden nemzedéknek megfelelő módon tudjunk választ adni az emberek örök kérdéseire” (*Vita consecrata* 73), ezért „ki kell tárnai a szívet a Lélek belső indításaira.”

Mária: az evangelizáció asszonya

Papi életünkben és úgy is mint katolikusoknak, döntő és meghatározó szerepe van Jézus anyjának, Máriának, aki az új evangelizáció nagy támasza. A papi élet, mivel nőtlen életet is jelent, mégsem szakad el a családiasságtól és azoktól a családi értékektől, amelyeket az Isten Fia maga is elfogadott. Jól tudjuk, hogy Mária nemcsak tanítvány, hanem az egyház mintaképe is, akiben megvalósul mindaz, amit Isten elvár a földi embertől, és ezen túlmenően a Krisztus-követőtől. Páratlan hivatása abban áll, hogy nemcsak befogadta az örök ígét, hanem nyújtja is azt a világnak. Emlékezzünk a kánai menyegző eseményére, ahol mintegy evangelizációs módszert alkalmazva szólt a szolgáltnak: „Tegyetek meg mindent, amit csak mond.” (Jn 2,5) Ez Jézus első nyilvános csodája, amelynek leírása közben ezt olvassuk: „Harmadnap menyegzőt tartottak a galileai Kánában, amelyen Jézus anyja is ott volt.” (Jn 2,1) Nem mellékes számunkra ez a kijelentés, hiszen az elbeszélés így folytatódik: „Jézust is meghívták a menyegzőre, tanítványaival együtt.” (Jn 2,2) Jézus egyházalapítói szándéka, jól tudjuk, a tanítványok összehívásával már megvalósul, és a Tizenkettő a később világegyházzá fejlődött nagy közösséget jeleníti meg csírájában. Ebben a kezdeti közösségben, ahogy látjuk, nagyon nagy szerepe van Máriának, Jézus anyjának: jelen van, beszél fiával, ha tetszik, tájékoztatja a jelenlévők gondjairól, és utána ő maga is eligazítást ad a bajbajutottaknak.

Jól ismerjük a **kánai menyegző történetét**, amely csodával végződik, de kevésbé szoktunk odafigyelni e perikópa utolsó sorára, amely még ehhez az egységhez hozzátartozik. Az elbeszélés utolsó előtti mondatában ezt olvassuk: „Ezzel kezdte meg Jézus csodajeleit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, s tanítványai hittek benne.” (Jn 2,11) Azt gondolnánk, hogy a mondanivaló már le van zárva, jöhet a következő perikópa a templom megtisztításáról, de itt még van egy vers, amelyet még idézni sem tudnánk, ha nem néznénk meg alaposan, s amely számunkra, az új evangelizációban részt vevő személyeknek rendkívül fontos. Ez így hangzik: „[Jézus] aztán lement anyjával, testvéreivel és tanítványaival Kafarnaumba, de csak néhány napig maradtak ott.” (Jn 2,12) Nagyon beszédes számunkra a Jézus „lement anyjával” kitétel, mert ez arra vonatkozik, hogy Mária az evangélium hirdetésének kezdetétől fogva – és ezt egészen biztosan tudjuk – elkísérte Jézust igehirdetői útján.

Láthatjuk, hogy a kezdeti egyház nem egyedül, nem egy személyben, hanem egy közösség, egy kis csoport vonatkozásában áll előttünk. Természetesen ott van Jézus (és most helyettesítsük be őt nagyon szerényen önmagunkkal), első helyen említve ott van anyja (azaz a Boldogságos Szűz Mária, aki számunkra Isten anyja és az egyház anyja, de jelen esetben az evangelizáció asszonya, mert kiveszi a maga részét az igehirdetésből), ott vannak Jézus testvérei és tanítványai, akikkel lement Kafarnaumba. Ez számunkra nemcsak azt jelenti, hogy továbbmentek egy másik helységbe, hanem azt is, hogy igehirdetői úton voltak, mivel a szöveg meg is jegyzi, hogy „de csak néhány napig maradtak ott”.

A szemünk előtt van tehát egy missziós program, amelyet Jézus azokkal hajt végre, akik lemondtak mindenükről, elkötelezték magukat a vele való közös életre, részt vesznek az ő átgondolt evangelizáló munkájában, tanúi csodáinak, melyek az igehirdetést igazolják, és ami számunkra nagyon fontos, Mária együtt halad velük, és kíséri őket.

A *Vita consecrata* hangsúlyozza, hogy az Istennek szentelt élet minden intézményében Mária jelenlétének alapvető jelentősége van mind az egyes papok lelki élete, mind az egész közösség erőssége, egysége és fejlődése szempontjából (*Vita consecrata*, 28.). Nagyon fontos ez a négy szempont az egyéni lelkület és a szerzetesközösség léte miatt. A dokumentum ezt még kiegészíti azzal, hogy „Krisztus szűzi és szegény életmódjának követése Mária életmódjának elsajátítását is jelenti” (*Vita consecrata*, 28.). Ennyire összetartozik a Krisztus-követés és Mária életpéldájának a szem előtt tartása.

Ahogy Mária ott volt az apostolok közelében, jól tudjuk, hogy velük volt pünkösdkor, a Szentlélek kiáradásakor is. Erről ezt olvassuk: „Mindannyian egy szívvel, egy lélekkel, állhatatosan imádkoztak az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt.” (ApCsel 1,14) Mária tehát ott van az evangélium jézusi hirdetésének kezdetén, és ott találjuk az egyház evangelizációs munkájának a kezdetén is.

Éppen a pap jel szerepéből kiindulva – ami Krisztusra, az örök Igére mutat – még két dolgot kell megfontolnunk. Az egyik az új anyaság, a másik pedig a bátorság kérdése. Jól tudjuk, hogy azok a szavak, amelyeket Jézus a keresztről intéz a szeretett tanítványhoz: „Íme, a te anyád!” (Jn 19,26), a pap életében különös jelentést nyernek (*Vita consecrata*, 28.). Ez pedig a mi esetünkben arra vonatkozik, hogy egyszerre tapasztalhatjuk meg életünkben Mária anyai gyöngédségét, és ugyanakkor az ő szeretetével működhetünk együtt az emberek üdvösségéért.

Ferenc pápa Rómában az ukrán görögkatolikusokhoz szólva elmondta, hogy „minden este lefekvéskor és minden reggel ébredéskor megcsókolom azt az ikont – amely a gyengédség istenanyját ábrázolja –, melyet a kijevei nagyérsektől kaptam még Buenos Airesben”. A helyes papi lelkiség: „A Máriához való gyermeki ragaszkodás a legbiztosabb út a kapott meghívás hűséges megőrzésére, és nagyon hatékony segítség maradéktalan teljesítésére.” (*Vita consecrata*, 28.)

A másik szempont pedig a bátorság volt, és tudjuk, hogy a *Jelenések könyvének* 12. fejezete Mária alakjában beszámol az egyház életéről, aki miután napba öltözött asszonyként tündököl, gyermeket hoz a világra, de a pusztába kell menekülnie. Itt azt olvassuk, hogy az asszony két sasszárnyat kap, amelyekkel rejtekhelyére tud eljutni, és így a gonosznak nem lesz hatalma rajta (Jel 12,1.6.14). A mindenkori jelen helyzetéről pedig ezt olvassuk: „A sárkány haragra lobbant az asszony ellen, és harcba szállt többi gyermekével, aki megtartja Isten parancsait, és kitar Jézus tanúsága mellett.” (Jel 12,17) Az asszony, azaz az egyház további gyermekei mi vagyunk,

mi szeretnénk megtartani Isten parancsait és az evangéliumi tanácsokat, és szeretnénk evangelizálni is, vagyis kitartani Jézus tanúsága mellett.

A küzdelem szempontját tehát nem hanyagolhatjuk el, amelyből Máriának, Jézus anyjának is kijutott, és akiről Simeon próféta megjövendöli: „A te lelkedet is tör járja át.” (Lk 2,35) És nagyon jól tudjuk, hogy Mária nemcsak egyszerűen ott volt a kereszttel, hanem ahogy erről János beszámol: „Jézus kereszttje alatt ott állt anyja.” (Jn 19,25) Latinul ez a *stabat mater*, ami arra vonatkozik, hogy bár szenvedéseket él át az egyház, és benne az evangéliumot radikálisan megélő szerzetes is, de nem omlik össze, mert Isten kegyelmével együttműködve a hűség elkötelezettségében tud élni.

Ez a magatartás nem csak egy egyszerű személyi kérdés, mert ennek sokkal nagyobb jelentősége van, mint azt gondolnánk. És ebben erősít meg bennünket ismét II. János Pál: „A fájdalmas válsághelyzetek, a betegség vagy a háború az Istennek szentelt személyeket a Krisztus halálába és feltámadásába vetett hitük bátor megvallására (evangelizációra) serkentik, hogy a halálból az életre való átmenetel látható jelévé váljanak.” (*Vita consecrata*, 63.)

Ezt a látható jel-állapotot tudatosítsuk önmagunkban, hogy akár személyes szenvedésünk, akár a más szenvedésével való együttérzés a bátor megvallást, vagyis az evangelizációt jelentse számunkra.